

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΙΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ
ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΤΑΞΗ Α**

Α) ΚΕΙΜΕΝΟ : Ομήρου Οδύσσεια, ραψ. α', στίχοι 174-196 : «Την ίδια ώρα...ήταν κοσμογυρισμένος».

Την ίδια ώρα ο Τηλέμαχος γύρισε να μιλήσει στη γλαυκόματη Αθηνά
175 γέροντας το κεφάλι προς το μέρος της, να μην τον πάρουν είδηση οι άλλοι:
«Καλέ μου ξένε, θα με παρεξηγήσεις αν γυμνή τη σκέψη μου σου πω;
Το μέλημά τους, ξένε, είναι αυτά που βλέπεις: κιθάρα και τραγούδι -
εύκολο μέλημα, αφού ατιμώρητοι ρημάζουν ξένα αγαθά·
ενός που τα λευκά του οστά, κάπου αφημένα στη στεριά,

180 τα σάπισε η νεροποντή, ή και το κύμα τα παρασύρει του πελάγου.

Αν όμως στην Ιθάκη γύριζε εκείνος, αν μπρος στα μάτια τους τον έβλεπαν
όλοι τους λέω πως θα ύψωναν ευχή, πόδια να είχαν ελαφρότερα,
παρά να τους βαραίνει ο πλούτος με μαλάματα και ρούχα.

Μα τώρα αυτός αφανισμένος, όπως αφανίστηκε, με θάνατο άσχημο,
185 δεν άφησε σ' εμάς καμιά παρηγοριά κι ελπίδα, αν κάποιος από τους
θνητούς στη γη που κατοικούμε, ισχυριστεί πως θα γυρίσει·
του γυρισμού του η μέρα χάθηκε και πάει.

Όμως εσύ αποκρίσου σ' ό,τι σε ρωτήσω, καθαρά και ξάστερα:
ποιος είσαι κι από πού; πού βρίσκονται ο τόπος κι οι γονείς σου;

190 με ποιο καράβι εδώ μας ήλθες; γιατί οι θαλασσινοί σ' οδήγησαν
ως την Ιθάκη; ποιες ήταν οι συστάσεις τους; λέω πως δεν έφτασες
εδώ πεζός. Απάντησε όμως και σ' αυτό το ερώτημα, δίχως περιστροφές
παρακαλώ: θέλω να μάθω αν έρχεσαι πρώτη φορά στα μέρη μας,
ή μήπως είσαι φίλος πατρικός.

195 Γιατί κι άλλους πολλούς αυτό το σπίτι καλωσόρισε,
αφού κι εκείνος ήταν κοσμογυρισμένος».

Β) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ : 1) α. Τι σημαίνει έπος; (μον. 2) β. Γιατί οι αιδοί δεν έδειχναν κανένα ενδιαφέρον να μας γνωρίσουν το όνομά τους; Πώς και πού τραγουδούσαν τα τραγούδια τους; (μον. 2)

2) Να αφηγηθείτε σε ένα συμμαθητή σας το περιεχόμενο του λόγου του Τηλεμάχου στην Αθηνά που βρίσκεται στο παραπάνω κείμενο. (μον. 4)

3) α) Να γράψετε την πρώτη και την τελευταία λέξη καθεμιάς από τις δύο υποενότητες, στις οποίες θα χωρίσετε το κείμενο από τον στίχο 176 έως τον στίχο 196. Στην συνέχεια να γράψετε μια επικεφαλίδα για κάθε υποενότητα. (μον. 3)

β) Βρείτε τον στίχο, στον οποίο σταματάει η αφήγηση του ποιητή και αρχίζει ο λόγος του Τηλεμάχου. Ποιο πρόσωπο (γραμματικό) χρησιμοποιείται στην αφήγηση και ποιο στον λόγο; (μον. 3)

4) α) Να περιγράψετε την ψυχική κατάσταση του Τηλεμάχου, όπως την

καταλαβαίνετε απ' αυτά που λέει στην Αθηνά. (μον. 3)

β) Στίχοι 174-177 και 192-196 : Να βρείτε και να σχολιάσετε στοιχεία της κοινωνικής ζωής των αρχαίων Ελλήνων που συναντάμε σ' αυτούς τους στίχους (μον.3).

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ